Оила ва жамият

33 сон
26 август – 9 сентябрь 1998 йил

Ўзбекистон Республикаси Мустақиллик куни — 1991 йил 1 сентябрдан чиқа бошлаган

Муассислар: Ўзбекистон Республикаси Хотин-қизлар қўмитаси, Болалар жамғармаси ва «Соғлом авлод учун» Халқаро хайрия жамғармаси

Ўзбекистон — муқаддас Ватан. Ота-бобомиз хоки ётган ер. Ўзимиз ётадиган ер. Фарзандларимизни шу заминга садоқат руҳида тарбиялаш, уларнинг қалбларида шу муборак заминнинг ҳар бир қаричига меҳру муҳаббат уйғотиш — бугунги куннинг энг устивор фазилатларидан бирига айланаётгани ҳаммамизни қувонтиради.

Тарихий шон-шуҳратимизни, бугунги кунимизни, жаҳонда тутган ўрнимизни англаб, порлоқ келажакка муносиб соғлом авлодни тарбиялаш ва вояга етказишга эътибор бераётганимиз ҳам — бугунги кунимизнинг ёрқин белгисидир.

Ислом КАРИМОВ

Азим СУЮН

ВАТАН

Айланур коинот, айланур абад,
Она Ўзбекистон! Ёниқ чироғинг.
Дўстларинг боши тик, душманинг барбод,
Гувоҳдир Туркистон — қадим тупроғинг.

Аждодлар руҳига балли!
Шуур, шукуҳига балли!

Офтоб диёрисан: яшнар дала, боғ,
Мардларинг сабоғи тирик, барқарор.
Жайхунинг, Сайхунинг белингга белбоғ,
Туз-нонинг ҳалол, пок, дин-имонинг ёр!

Олов-оташингга балли!
Сарвар қуёшингга балли!

Барча эл оламда бўлсин жону тан,
Йўқолсин адоват, тенгсизлик зулмат.
Ўзига қутлуғдир ҳар битта Ватан,
Ўзига улуғдир ҳар битта миллат!

Зулм адосига балли!
Ҳурлик бақосига балли!

Пойдор бўл, элдор бўл, о Ўзбекистон,
Ўз туғинг, ўз туғронг — бахт-иқбол, яша!
Кураш, бу — мангулик ҳақиқат ва шон!
Толеингда абад истқбол, яшна!

Истиқлол йўлига балли!
Истиқбол йўлига балли!

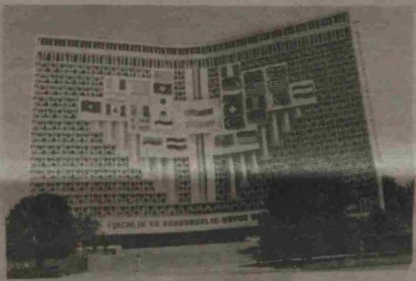

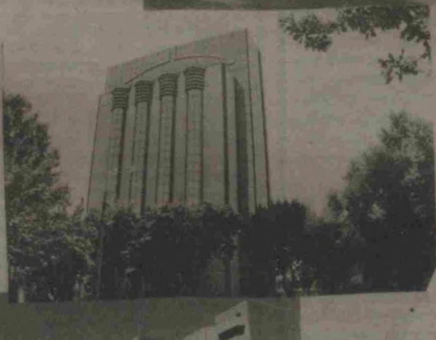
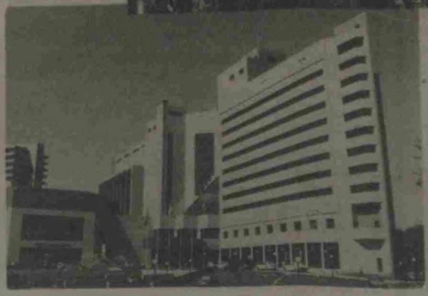

*Миробид **МИРСОДИҚОВ** фотолавҳаси*

ДИЛИМИЗ ТЎРИДАГИ БУ ВАТАН...

Ватанни таниш, Ватанни тушуниш, Ватан меҳрини жонда-қонда ҳис этиш қачон, қандай тарзда кечади? Умуман инсондаги бу муқаддас, илоҳий бир ҳолатни шунчаки ифодалаш ва тағин вақт ўлчовида белгилаб шарҳлаб бериш қулдан келадиган ишмикан?

Ҳали бола эдим... Оиламиздаги шарт-шароит шундай эдики, биз 10-15 йиллар давомида нуқул ўз уйимиз йуқлигидан у жойдан бу жойга кўчиб юргандик... Уруш қатнашчиси бўлган отам 4-5 ёшимда вафот этганди. Аямнинг ўқитувчилик маоши биз — 4 фарзандни боқиш, кийинтиришга етиб-етмасди. Уй-жой олишга эса қўли калталик қиларди... Самарқанд вилоятидаги бир неча туман ва қишлоқлар, шаҳарнинг узидаги аллақанча кўча ва маҳаллалар, Сирдарё буйидаги қишлоқ .. Кундузими ё шому тундами кўчкуронимиз ортилган юк машинада навбатдаги манзил-маконга йўл оларканмиз, бошимиз устидаги осмонга боқиб, болаларча соддалик ва гўллик билан ўйлардим: қизиқ, биз қайга кўчиб борсак, қуёшу ой ҳам изимиздан қолмайди, нуқул биз билан бирга юргани юрган-а... Дарҳақиқат, қаерда яшамайлик — қуёшу ой бизга ҳамроҳ, теварак-атрофимиз эса яхши одамларга тула эди. Уларнинг ҳаммалари бизга қариндош бўлишса керак, деб ўйлардим мен Қайда булмасин одамларнинг меҳрли, иссиқ чеҳрасини сезганман, қўни-қўшничиликнинг «Бор товоғим-кел товоғим»лари — ҳозиргина соғилган ва девор тепасидан ё дарчадан узатилган бир косагина сут, тандирдан чиққан иссиққина нон, буғи чиқиб турган тотли ош-овқат... Ҳамжиҳатликда утган туй-ю маросимлар, қувончу қайғулар, йиғию кулгилар... Раҳматли аямнинг узларини якка-ёлғиз сезганларини, турмушдан нолиганларини сира эшитмаганман. Ана шу ягона Ойу Қуёш остидаги Туронзамин сингари саҳоватга, минг бир хосияту хислатга, фазилатга бой халқимизнинг меҳру ардоғи ҳамиша бизга йўлдош эди... «Жаннат деганлари шу юртимизнинг ўзида», — дерди аям, серюлдуз осмонга маҳлиё тикиларкан, ёзу кузларимиз бахш этган саррин ҳаволардан тўйиб-тўйиб симираркан, боғу экинзорларнинг турфа ноз-неъматларидан баҳра оларкан, қишу баҳорларининг-да ўзига хос ажаб бир тароватли нақшу нигорларига ошиқу шайдо бўларкан...

Ватанимиз мустақиллиги шарофати ила дунёга йул очилди, фуқароларимизинг дунёни кезиб, дунё билан танишуви одат тусига кирди. Юртдошларимиз учун қитъалар, мамлакатларга бориб-келиш осондан-осонроқ ишга айланди. Лекин мен ҳеч қачон ўзга юртлар, мамлакатларга бориш-кўришни ҳавасу орзу ва ё армон ҳам қилмаганман. Нимагадир етишмоқни хоҳласангу, етиша олмасанг, ҳавасу армон ана шунда пайдо бўлади. Бу Ватанда яшаркан, назаримда инсон ўзга юртларни орзу қилишга эҳтиёж ҳам сезмайди: Бу ўлканинг табиати бой ва чиройли, ҳавоварию наволаридан ҳар қандай танга роҳат қуйилиб келади. Унинг инсоният кухна тарихида ўз ўрни ўз шаън-шавкати бор. Юртимиз раҳбари Ислом Каримов «Мулоқот» журнали (1998 йил 5-сон)даги мақоласида шундай дейди: «Ҳозир Узбекистон деб аталувчи ҳудуд, яъни бизнинг Ватанимиз нафақат Шарқ, балки умумжаҳон цивилизацияси бешикларидан бири бўлганини бутун жаҳон тан олмоқда. Бу юрт дунё илм-фани тараққиётига ўз кашфиётларини қуша олган маълум ва машҳур олиму донишмандларига эга. Жаҳон эстетикасини бойитган санъати, маданияти, адабиёти бор. «Шунинг учун ҳам бу борада жаҳоннинг саноқли мамлакатларигина биз билан беллаша олишлари мумкин», — дедилар юртбошимиз уша мақолада. Яратганнинг ўзи бу заминнинг ер остини ҳам, ер устини ҳам беҳисоб бойликлар билан сийлаган. Президентимизнинг яна бир сўзлари ёдга келади. «Ўзбекнинг феълатвори барчага аён. У ерни, табиатни севади. Дупписида сув ташиб бўлса ҳам, дарахт кўкартиради. Ўзбек том маънода бунёдкордир»...

Дунёдаги ҳар бир халқ ирқи, миллатидан, қайда истиқомат қилишидан қатъий назар, узига хос чиройи жозибасига, не бир хислату фазилатига эга... Ҳаммамиз ҳам Аллоҳ Таоллонинг бандаларимиз, бу дунёда меҳмонлармиз... Умримиз-ҳар биримизга ажратилган сониялар, лаҳзалар, соатлар, кунлару ойлар ва ниҳоят йиллар эса шафқатсиз суръатда ўтаверади, ўтаверади. Қоп-қора сочларимизга қиров қўнади, таранг юзларимизга ажин тушади, белимиздан-билагимиздан қувват кетади... Хуш, бу ўтар кетар дунё экан, унда яшамоқнинг маъниси не? Инсон қадрланмаса, инсон қадрини англамаса-ўзини билмаса, инсон инсонни бошига кўтармаса, бу дунё барбод бўлади. Ҳаёт эса ўзининг асл мазмун-моҳиятини йўқотади. Биз бу оламнинг ушбу ҳақиқатини узга ҳамма халқлардан кўра яхшироқ ва чуқурроқ англаган, бу ҳақиқатни қон-қонига сингдириб олган, ўз турмушини шу ҳақиқатга бўйсундира олган халқмиз... Табиат гултожи — инсоннинг инсонга — инсонларга бўлган ажаб бир меҳри муҳаббати, садоқати, ишончи, эътиқоди бизнинг кундалик ўзаро одатий, оддий муомала-муносабатларимизда, бизнинг минг йилликлар қаъридан худдики булоқ сувидек соф ҳолича сақланиб, бугунимизгача етиб келаётган урф-одатларимиз, анъаналаримиз, эртаку достонларимиз, қўшиғу оҳангларимиз, мақолу нақлларимиз — маънавиятимиз ва маданиятимиз илдизларини ташкил этувчи барча-барча қадриятларимизда юксак даражада уз ифодасини топа олган.

Бу дунёнинг гўзалликлари инсоннинг инсонларга меҳру муҳаббати ҳосиласидан бунёд топади, аслида ҳам. Демак, биз астойдил истасак, интилиб изласак, умримиз имкониятларини тўлиқ сафарбар эта олсак, бу Ватан довруғига довруғ қўшган, тараққиётини таъминлаган бўларканмиз.

Мен Ватанимиз мустақиллиги, эрта-индин нишонланажак қутлуғ ва буюк байрамимиз ҳақида дил изҳоримни баён этмоқ ниятида жидду-жаҳд қилиб аввало инсоний меҳр муҳаббатдан гап бошладиму... Сўз илоҳий куч-қудратга эга, дейишади. Унинг яна табиий қуввати ҳам бор. Урни келди, ана шу илоҳий, табиий муъжизага эга , сўзда давом этарканман, кўнгилдан беихтиёр кечган иқроримни ҳам ошкор этмасам, сира-сира бўлмайди, чоғи. Биз мустақиллик бахш этган кўпдан-куп имкониятлар, рушноликлар ҳақида сўз юритарканмиз, ана шуларнинг барчасига — юртимизда амалга оширилаётган иқтисодий, ижтимоий, маданий ислоҳотларга бош-қош бўлиб келаётган, нурли улуғвор сиймосида халқимизнинг энг чиройли, энг ибратли жиҳатлари уз аксини топган Президентимиз Ислом Каримовга буюк байрамимиз муносабати билан албатта эзгу тилакларимизни ҳам изҳор этамиз. У кишининг ҳар галги халқ билан елкама-елка, юзма-юз туриб қурган суҳбатларини, ҳаётнинг энг долзарб мавзулари ҳусусидаги чиқишларини ҳаммамиз ойнаи жаҳондан нигоҳларимизни узмай жон қулоғимиз билан тинглаймиз. Чунки юртбошимиз билан бирга шонли тарихимиз, бугунимиз, келажагимиз-тақдиримизга дахлдор масалаларни тингламоқ, таҳлил ва тасаввур қилмоқ улуғ саодатдир.

Президентимизнинг ҳаётий йўл-йўриқлари, ўгитлари, эса, бизни фахру ғурур билан яшашга ундайди: ҳаётимизнинг ҳамма томони мустақиллигимизга мос ва муносиб бўлсин, тўқлик ва фаровонлик барқарор топсин, нонимиз бутун булсин;. халқимиз маънавияти, маданияти юксалсин; шаҳар-қишлоқларимиз, ҳовли-жойларимиз, кўчаларимиз обод бўлсин; табаррук отахонларимиз онахонларимизни бошимизда кўтарайлик, уларнинг ҳаёт тажрибасидан ибрат олайлик; болаларимизни билимли, маърифатли қилиб тарбиялайлик, токи эртанги кунда, бизга муносиб ворислар бўлиб етишсинлар; мушфиқ, мунис оналар — аёлларимиз елкасидаги юкни енгиллаштирайлик; инсондаги ҳамма эзгуликлар оилада шаклланади, оилада камолга етади-оила мустаҳкам бўлсин. Эҳ-ҳе, бу турмуш, бу ҳаёт кунба-кун олдимизга қўяётган вазифалар, муаммолар нақадар куп... Бизнинг ўтмиши буюк, бугунию эртаси мунаввар ва ёруғ халқимиз бунёдкорлик йўлидан дадил қадам ташлаб боряпти. Улуғ байрамимиз арафасида юртдошларимизнинг эзгу ниятлари ижобат бўлишига тилакдошмиз...

Дилбар САИДОВА

Буюк арафа муждалари

БАЙРАМ СОВҒАСИ

ТошМИнинг 2-тиббиёт клиникаси қошида Ўзбекистонда ягона булган эшитиш ва овозни қайта тиклаш Республика Маркази ташкил этилди. Куни кеча ана шу Марказнинг очилиш маросими булиб утди. Унда Япониянинг Ўзбекистондаги элчиси Коачи Обато, Республика ижтимоий таъминот вазири Б. Умрзоқов, Соғлиқни сақлаш вазири ўринбосари А. Ёрқулов. «Соғлом авлод учун» хайрия жамғармасининг раиси Гулнора Йўлдошева ҳамда жамоатчилик вакиллари иштирок этишди.

Анжуманни Г. Йулдошева очиб, йиғилганларни бу янги Марказ ҳамда яқинлашиб келаётган улуғ айём билан қутлади. Жумладан, эл-авлод соғлиги йулида хизмат қилаётган оқ халат соҳибларига энг яхши тилакларини билдирди.

Йиғилишда сўзга чиққан янги Марказ бошлиғи, профессор А. Ҳакимов зарур ускуналарни сотиб олиш учун 50 минг АҚШ доллари миқдорида грант ажратган Япония мамлакатига ва бу борада жонкуярлик билан ёрдам берган ташкилотларга ўз миннатдорчиликларини билдирди. Миллий аънаналаримизга мувофиқ Япон элчисига ўзбекона тўн, белбоғ, дўппи кийдирди.

— Республикамиз аҳолисининг 18 мингга яқини эшитиш қобилиятини йўқотган. Шулардан 8 мингини вояга етмаған болалар ташкил қилади, — дейди профессор А. Ҳакимов. — Булар асосан мия жароҳатларидан, сурункали касалликлардан кейинги асоратлардир. Марказимизнинг асл мақсади-юртдошларимиз соғ-омон бўлсинлар, Мустақил Ватан фаровонлиги йўлида яшаб меҳнат қилсинлар.

Д. ТУРҒУНОВА.

Минг мисолдан бир мисол

ИҚБОЛИ БАЛАНД НАВРЎЗБЕК

Мустақиллигимизнинг биринчи баҳорида, яъни 21 март куни Фарғона вилоятидаги Ўзбекистон туманига қарашли Қуш-қуноқ қишлоғидаги Бозоровлар оиласида чақалоқ туғилди.

Оиланинг отахони Бозорбой ота, онахони Ойшахон аялар дунёга келган набираларига Наврўзбек деб исм қўйищди. Бу ном Наврўзбекнинг дадаси Нозимжонга ҳам, аяси Журахонга ҳам жуда маъқул тушди.

Бу йил Ўзбекистон туманидаги Садриддин Айний номли 20-сон ўрта мактабнинг 1-синфига борадиган Наврўзбек лотин тилида чоп этилаётган «Ғунча» журналини мустақил ўқийди. Ўзбекистон мадҳиясини ёддан билади. Турли давлатлар байроғи орасидан Ўзбекистон байроғини алоҳида ажрата олади.

Ёш Наврўзбек Ўзбекистон, Қирғизистон ва Тожикистоннинг пойтахт шаҳарларини номма-ном айтиб ҳатто шу давлатларнинг Президентлари кимлигини айтиб беради.

Ҳаётга қизиқувчан, билимга чанқоқ бир қишлоқ боласи билан бўлиб ўтган қисқа суҳбатимдан шу нарса намоён бўлдики, Наврўзбекнинг ўқиш жараёнида унга бироз эътибор берилса, келгусида билимдон, ёш давлатимизнинг тенгқур авлоди бўлиб, айниқса қишлоқларимизнинг ривожи учун катта ҳисса қушадиган йигитлардан бири бўлишига ишончим комил. Мустақиллик фарзанди бўлмиш Наврўзбекка омад тилаб, бундан буён у билан алоқа боғлаб туриб, келажаги ҳақида Сизларга янги-янги маълумотлар бериб туришга ҳаракат қиламан.

С. САИДАҲМАД

Ахборот

«БАХТЛИ ОИЛА-ДАВЛАТ БОЙЛИГИ»

19 август куни «Туркистон» санъат саройининг муҳташам ёзги биносида ўтган байрам тадбири ана шундай шиор остида бўлди.

Маълумки, республикамизда «Ибратли оила» кўрик-танловининг маҳалла, қишлоқ, туман, вилоят босқичлари ўтказилмоқда. Юнусобод туманида утказилган ана шу танлов ғолиблари ва совриндорлари аниқланди. Туман миқёсида Абдувосиқ ота Носировлар оиласини мутлақ ғолиб деб топилди. Бу оила «УзДЕО» телевизори билан тақдирланди. Иккинчи ўринни эгаллаган Тоҳир ота Саъдиевлар оиласига ҳам телевизор, ибратли оила деб топилган Иброҳим ота Ҳайдаров, Жуманазар Отабоев, Сафар ота Мамадиёровлар оиласи ҳам туман ҳокимлигининг фахрий ёрлиғи ва гилам билан рағбатлантирилди.

Тошкент шаҳар, Юнусобод тумани ҳокимлиги, «Ўзбекнаво» гастрол-концерт бирлашмаси, туман хотин-қизлар қумитаси томонидан уюштирилган бу кеча мустақилликнинг 7 йиллиги ва «Оила» йилига бағишланди.

Кеча сўнгида халқимизнинг севимли ҳофизлари Н. Ҳайдаров, Н. Абдуллаева, С. Қозиева, Ф. Зокиров ва «Ялла» гуруҳи, Э. Рузиматов ҳамда «Баҳор» рақс дастасининг чиқишлари йиғилганларга байрамона кайфият улашди. Дилларимиз қувончи-болаларга бепул музқаймоқ тарқатилди.

Д. ДАВЛАТОВА

Суратда: Танлов ғолиблари Абдувосиқ ота Носиров оиласи билан.

БИЗНИ ҚУТЛАЙДИЛАР

Барбара Логан Ҳей, Буюк Британиянинг Ўзбекистондаги элчиси

Истиқлолга турли давр ва давлатларда турлича сиёсий-ижтимоий йўллар билан эришилади. «Ўзбеклар мустақилликни осонгина қўлга киритдилар», — дегувчилар хато ўйлашади. Ҳурлик йўлидаги чеккан озми-кўпми, машаққатлари интиҳосига етиб, фаровонлиги сари дадил қадам ташланаётганлиги қувончли ҳолдир.

Етти йил ичида эришилган иқтисодий-ижтимоий муваффақиятларни кўриб, Ўзбекистонни Европанинг ривожланган мамлакатларига қиёслагим келади.

Мустақилликнинг илк йилидаёқ икки юзга яқин жаҳон мамлакатлари Ўзбекистон Республикаси — Давлат сифатида тан олишлари — юртингизнинг иқболи баланд, сиёсий мавқеи беқиёслигидан нишонадир.

Жаннатга монанд бу юрт гўзаллигига «узук кўзидаги ёқутдек» ярашиб турган бағри кенг, сабр-қаноатли ва матонатли ўзбек халқига газетангиз саҳифалари орқали самимий байрам табригимни, эзгу тилакларимни изҳор этаман.

Мустақилликнинг эпкин шабадалари ҳар бир ўзбек оиласига бахт-саодат, ҳур иқбол, тўкин-сочинлик келтирсин.

Йўланта Брунетте Гётц, Италиянинг Ўзбекистондаги элчиси

Ўзбекистонда иқтисодий — ижтимоий ислоҳатлар фақат бугун эмас, балки эртанги кунлар фаровонлиги учун амалга оширилаётганлиги халқимизнинг келажакка бўлган кучли ишончидан далолатдир.

Бундай дейишимизнинг боиси бор. Ўзбек йигит-қизларининг илмга чанқоқлиги, улар фақат МДҲда эмас, кунчиқар — Япониядан, то мағриб — Америка Қушма Штатларигача бўлган бир неча унлаб мамлакатларда билим-тажриба урганишлари уз самарасини бера бошлади, деб ўйлайман.

Менга маъқул булган яна бир нарса — иқтисодий барқарорликнинг негизи чет эллик сармоядорлар ажратаётган маблағлар фақат Тошкентда тупланиб қолмай мамлакатингизнинг турли вилоят ва туманларида режа асосида саноатнинг турли соҳаларини тенгба тенг ривожланишига сарфланмоқда, маҳаллий аҳоли доимий иш билан таъминланмоқда. Бу — халқ фаровонлигини кўтариш демак.

Миллий фаровонлик фақат иқтисодиёт билангина чегараланиб қолмайди. Маънавият, миллий мафкура — миллат кўзгусидир. Бу соҳада мамлакатингиз раҳбарлари олиб бораётган тадбирлар ҳам таҳсинга лойиқдир. Демократик инқилобни виждон ва сўз эркинлигисиз амалга ошириш жуда мушкулдир. Бу борада қилинаётган саъй-харакатлар ҳам миллий қадриятларнинг сайқалланган олмосдек бўлишига асосдир. Ўзбек аёллар ининг жамиятдаги тутган ўрни ҳусусидаги фикрларим ҳам, албатта ижобийдир.

Етмиш йил ичида амалга ошиши мушкул бўлган улкан зафарларга етти йилда эришолган қалби дунёга очиқ ўзбекистонликларга кўнглимдаги энг залворли туйғуларимни изҳор этаман, уларни мустақиллик — миллий байрамлари билан қизғин кутлайман.

Музаффар МИРЗО суҳбатлашди.

Ифтихор

ШУКРОНАЛИК

Мустақиллик бизга шунчалик кўп нарса ҳадя этдики, буни санашга рақамлар ожизлик қилади. Мустақилликнинг шарофати ила, эркин калам тебратаяпмиз. Биз журналистлар учун барча имкониятлар мавжуд. Эркин фикр юритаяпмиз. Қулимизни қаёққа узатсак етади. Ташаббус билан ишласак, меҳнат қилсак, рузғоримизга барака кираяпти. Қишлоқларимиз обод, хонадонларимиз гулларга бурканяпти.

Намунали оилаларимиз янада кўпайди. Мустақилликнинг ўтган йиллари шахсий ҳаётимда ўчмас из қолдирди, катта ўзгаришлар бўлди. Қизларим — Ирода олийгоҳни тугатиб, муаллима, Умида шифокор, ўғиллари Улуғбек санъаткор, Отабек шифокор, бўлишди.

Президентимиз ташаббуси билан бошланган «Тест» синовлари туфайли ҳақикат қарор топиб, кенжа қизим Наргиза ўтган йили Андижон тиббиёт олигоҳига ўқишга кирди. Ўтган 7 йилда 2 келин олиб, 4 та невараниңг севимли бувижониси булдим. Андижон аёллари тарихида биринчи бор нашр этилган «Икбол» рўзномасига таҳририят аъзоси этиб сайладилар. Туман хотин-қизлар қўмитаси қошидаги «Ижодкор аёл» гуруҳини бошқаряпман. Истиқлол туфайли, узоқ йиллар орзиқиб кутган «Соғинч парвози» шеърлар тўпламим муштарийлар қўлига тегди. Менимча, дунёда бундан ортиқ бахт бўлмаса керак ижодкорга. Узоқ йиллар Андижондан Хоразмга, туғилиб ўсган юртимга бориб келишда жуда қийналардим. Чунки поездлар Тошкент орқали узоқ йўл босиб етиб борарди. «Андижон-Ургенч» поездининг йўлга қўйилиши, бу қулайлик бизни ' яъни, Андижонда яшовчи хоразмликларни чексиз қувонтирди.

Амалга оширилаётган тадбирлар, улкан савобли ишлар, инсонларга кўрсатилаётган ғамхўрликлар давлатимиз буюклигидан далолат беряпти. Президентимиз ташаббуси билан «Умид» жамғармасининг ташкил этилиши, фарзандларимиз хорижга бориб ўқишлари мустақиллик туфайли амалга ошди. Президентимиз ташаббуси билан «Ўзбекистон Республикасининг Давлат ва ижтимоий қурилишда хотин-қизларнинг ролини ошириш чора-тадбирлари тўғриси»даги фармони асосида (2 март 1995 йил) вилоят ва туманлар ҳоким ўринбосарлари, бош мутахассислар лавозимларининг таъсис этилиши айни муддао бўлди.

Президентимизга, минг бор ташаккур. Биз аёллар мустақилликни мустаҳкамлашга ўз ҳиссамизни қўшаверамиз.

Раънохон ЖУМАНИЁЗОВА
Андижон вилояти, Булоқбоши тумани, журналист

Саҳоват

БЕҒУБОР ҲАЁТ ТИЛАЙМАН

Диёримизда болаларнинг соғлом ва ҳар томонлама етук улғайишлари ҳукуматимиз ва жамоат ташкилотлари диққат марказида турибди. Улуғ байрам арафасида биз Республика Болалар жамғармасининг раиси И. Юсупова билан учрашиб шу ҳақда суҳбатлашдик.

— Кам таъминланган оилалар, етим-есир, ногирон, «Меҳрибонлик уйлари»нинг фарзандлари, уларни даволаш муассасаларини ҳуқуқий жиҳатдан қўллаб-қувватлаш Ўзбекистон Болалар жамғармаси фаолиятининг асосий йўналишини ташкил этади.

Ота-онасиз болаларни васийликка олган оилалар жамғарма томонидан мунтазам назорат қилинади, керакли йўриқлар бериб борилади. Бунда айниқса, «мактаб-оила-жамият» йўналишадиги ишларимиз диққатга сазовордир, — деди Инқилоб Юсупова.

— Сиз билан мустақиллигимизнинг етти йиллиги арафасида учрашиб турибмиз. Шу санага бағишланган тадбирлар ҳақида ҳам тўхталсак...

— Маълумки, байрамдан бошқа пайтда ҳам етим-есир, ногирон, кам таъминланган оилаларнинг фарзандлари алоҳида эътиборимизда.

Бухоро вилоятидаги булимимиз етим ва ногирон болалар учун 100 минг сўмлик, «Нуроний» жамғармаси билан биргаликда яна 100 минг сўмлик кийимбошлар тарқатишиб, байрам шодиёнаси куни катта концерт намойиш этилади. Бундан ташқари 300 нафар кам таъминланган оила фарзандларига кийимбош, йигирма нафар болага суннат тўйи қилиб берилади.

Сирдарё вилоятида икки юз нафар болага байрам зиёфати берилади. 27-сонли «Меҳрибонлик уйи»нинг қирқ нафар тарбияланувчилари Бухоро шаҳрига саёҳатга боришади. Андижон вилояти «Халқаро Бобур жамғармаси» юз нафар бола иштирокида «Истиқлол эгаси сенсан, болажон!» мавзуидаги концерт намойиш этиб, сайилда қатнашишади.

Шунингдек, Навоий, Самарқанд, Қашқадарё вилоятлари томонидан ҳам турли байрам тадбирлари ўтказилади.

Ўтказиладиган барча тадбирларимиз, дастурлар, ташаббуслар, жойлардаги ҳокимиятлар, хотин-қизлар қўмиталари, бошқа давлат ва жамоат ташкилотлари томонидан қўллаб-қувватланмоқда.

— Инқилоб Турсуновна, йил бошида Бола ҳуқуқларига бағишлаб конференция ўтказилганди...

— Болалар конвенциясидан бир нарса кўзда тутилган. Яъни болаларимиз ёшликдан ўз ҳақ ҳуқуқлари конвенциясига билиб вояга етсинлар

— Байрам арафасида юртдошларимизга тилакларингиз...

— Мен бутун жамоамиз номидан барча оилаларга бахт-саодат, болажонларимизга соғ-саломатлик, беғубор ҳаёт ва порлоқ келажак тилайман.

Басира САЙЙИД АЛИ

Садоқат

ДУНЁНИНГ ЭНГ МАШҲУР КИШИСИ

Америкада таъсис этилган «ХХ асрнинг энг машҳур 500 кишиси» руйхатида бизнинг юртдошимиз — Тошкент Давлат иккинчи тиббиёт институти патологик анатомия кафедраси мудири — Республикада хизмат курсатган фан арбоби, тиббиёт фанлари доктори, профессор Малика Саматовна Абдуллахужаева ҳам киритилганлиги биз учун ғоятда фахрли ва қувончлидир.

Малика Саматовна бу обрў, бу юксак эътиборга меҳнат, меҳнат ва яна меҳнат билан эришди. . Ьир умр уқиш, изланиш унинг энг олий шиори булди. М. Абдуллахужаева 28 ёшида фан номзоди, 35 ёшида фан доктори даражасига эришди 1995 йилда Ўзбекистон Республикаси Фанлар Академияси муҳбир аъзолигига сайланди.

М. Абдуллахужаева юзлаб илмий мақолалар, унлаб монографиялар, дарсликлар муаллифидир. Олима йирик илмий мактаб асосчиси, устозларнинг устозидир. унинг шогирдларини наинки Ўзбекистонда, балки АҚШ, Ҳиндистон, Непал, Яман, Миср, Россия мамлакатларида учратишингиз мумкин.

Малика Абдуллахужаева ташаббуси билан 1995 йилда Халқаро патология академиясининг Марказий Осиё булими ташкил топди. У ушбу академия булимининг Президенти сифатида Ўзбекистон Республикасидаги олимларнинг фан ва маданият соҳасидаги ютукларини оммалаштириш юзасидан катта ишларни бажаряпти. М. Абдуллахужаева «Аҳолининг саломатлиги ва атроф-муҳитни кимёвий моддаларнинг зарарли таъсиридан ҳимоялаш» халқаро лойиҳасини тайёрлашда Жаҳон Соғлиқни сақлаш Ташкилотининг илмий маслаҳатчиси, мувакқат консультанти ва эксперти тариқасида қатнашди. Австралия, Ҳиндистон, Англия, Канада ва Кения олимлари билан биргаликда жигарни шикастлантирадиган пирролизидин алкалоидларини урганишга доир бутун жаҳонда тўпланган тажриба умумлаштирилган монографияни тайёрлади. Бу китоб токсик гепатозни урганишда Ўзбекистон олимлари юксак натижаларга эришганликларини курсатди.

М. С. Абдуллахужаева фаол жамоат арбоби ҳам. У Портленд, Сан-Франциско, Лос-Анжелес, Санта-Круз, Фреснода Ўзбекистон маданияти, тиббиёт илмининг ютуқлари, тинчлик учун ва зуравонликка қарши курашда хотин-қизларнинг роли ҳақида маърузалар қилган. Тинчлик ишига қўшган ҳиссаси учун М. С. Абдуллахўжава АҚШнинг Калифорния штатидаги Фресно шаҳри фахрий фуқароси этиб сайланган.

Икки фарзандни ўстириб, тарбиялаб. эл қаторига қушиб (иккаласи ҳам шифокор), невараларга меҳрибон буви булиб, уз юрти шуҳратини жаҳонга куз-куз қила олган ҳазрати Инсонга-Аёлга-Онага олқишларимиз булсин...

Н. ОДИЛОВА

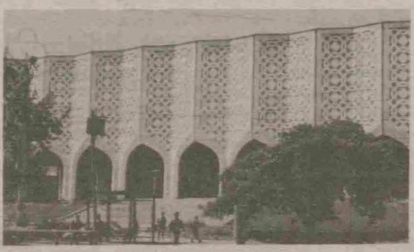

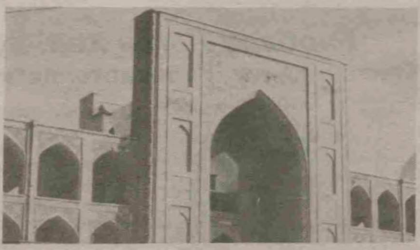

Аёл дунёни тебратар

ЭНГ УЛУҒ НЕЪМАТ

Мақсуда опа Каримовани матбуотда чоп этилган очерклари орқали таниганимга чорак асрдан ошди. Ўша ўқиганларимдан келиб чиқиб айтадиган бўлсам, бутун умрини пахта меҳнатига тиккан, машҳур пахтакор хўжалик бошлиғи, емирилган совет тузумининг илғор, фидойиси, «бахтиер» аёлларидан бири, хуллас, Меҳнат қаҳрамони унвонигача сазовор булган...

Бундан уч йил муқаддам илк бор Мақсуда опа билан юзма-юз учрашдим, узоқ суҳбатлашдик. Унинг алам, армонга йўғрилган титроқли хотиралари... кузларидан даредек қуйилиб келган шукрона ёшлари билан: «Мустақиллигимизнинг баҳосини ҳеч нарсага тенглаштириб бўлмайди. Умрида бир соат бўлса-да озодликдан маҳрум этилган одам эркнинг, мустақилликнинг қадрини билади», — деб такрор-такрор айтган дил иқрори кунглимга муҳрланиб қолди.

Фарғонада илғор хўжалик раиси булган Мақсуда опани Жиззахнинг Дўстлик туманидаги оқсаётган совхозга директор қилиб жўнатганларига куп вақт бўлмаганди. Совхоз тиклана бошлади. Лекин...

1985 йилнинг 11 апрел куни вилоят партия қўмитасининг пленумига келган Мақсуда опа ун бир ёшли қизини ҳам узи билан бирга олиб келганди. Бир танишиникига боришди.

— Сиз шу ерда ўйнаб туринг, она қизим, — деди Мақсуда опа, — мен мажлис тугагандан кейин олиб кетаман.

Мана шу гап айтилган фурсат билан она-болаларнинг яна дийдор куришуви ўртасида уч йил вақт ўтишини ким билибди. Дарвоқе, биладиганлар бор эди. Улар айни шу куни машҳур пахтакорни «тузумнинг, халкнинг душмани» деб айблаб, мислсиз азобларга дучор қилиш режасини аллақачон тузиб қўйган эдилар.

Тасаввур қилинг-а, сени бир умр таниган... ёки танимаган... Сени тушунган ёки тушунмаган... кексалару ёшлар ўртасидан на саволинг, на жавобингни тингламай, қўлларингни орқага қилиб олиб чиқиб кетсалар... Лекин бу музтарлик, мулзамлик, кутилмаганда орқадан урилган тиғ каби туҳматнинг бошланиши ҳолва экан.

— Қизил Москов қўзғатган «Пахта иши» деб номланган қатағон жабрланувчилари ичида менга ўхшаган аёллар кўп эди, — деб эслайди Мақсуда опа. — Улар турли соҳада ҳар хил лавозимларда ишлашарди. Лекин ҳаммаси ОНА эдилар. Ўзлари нима учун жазоланаётганликларини охиригача тушуниб етмасдилар. Фақат болаларини, оилаларини ўйлашарди...

... Олтита фарзанднинг ҳаммасида пахта даласидан туғруқхонага кетган, «Қай бир куни дарвозамиз тонгда очилмай колса, қўшнилар «Ҳа, Мақсудахоннинг ой-куни етибди-да», — деб ўйлашаркан...».

Чақалоқларини бағрига босганига ун кун тулар-тўлмас яна далага чиқиб кетган. Пахта териш мавсумида ярим кечгача, тонггача мижжа қоқмаган кунларининг сон-саноғи бормикин? Утганларни хотирлаш дардларига дард қўшарди, бироқ фарзандларининг соғинчи, уларнинг дийдорига муштоқлик, жигарбандлари ҳақида тузукроқ маълумот ололмаганидан жону жигари эзиларди.

Мақсуда Каримовага қилинган туҳматлар исботини топмади. Лекин у ана шу исботини топмаган туҳматлар учун уч йил зах, қоронғу, бешафқат деворлар ортида утириб чиқди.

— Ҳақиқат бор экан-ку!, — аччиқ хотираларни босиб-янчиб утгандай Мақсуда опанинг дил-дилидан бир шукрона отилиб чиқади. — Бизнинг шунча тортган уқубатларимизга мардлик билан нуқта қўядиган, юртимизга, халқимизга эрку мустақилликни эълон қиладиган кунни, инсонни пешонамизга битган экан, Аллоҳга беадад шукур. Битта қарор билан номимиз оқланди, пахтакорнинг пешонасига битилган иснодлар бекор бўлди. Мустақилликдек улуғ, азиз неъмат йуқ экан дунёда. Халқнинг, мамлакатнинг бошига тушадиган энг оғир кулфатлар эрксизликдан эканлигини ўз кузимиз билан кўрдик...

Мақсуда опа маҳаллада бўладиган турли йиғинларда ҳам: «Ёшларга, ўғил-қизларга мустақиллигимиз қадр-қимматини англатайлик», — деб такрорлайверади.

Беихтиёр ўйланиб қоласан, оила даврасидаги суҳбатларимиз асосан уткинчи маиший ташвишларга уралашиб қолмаяптими? «Мустақиллик»-асосан минбарларда айтиладиган баландпарвоз сўзми? Асло!

Тинчлик, осойишталик, эртанги кунга, ўғил-қизлар камолотига ёруғ ишонч билан утган ҳар кунимиз, тақдиримиз, хонадонимиз ободлиги, ободонлиги йўлида қуйилган ҳар бир қадамимиз — мустақиллигимиз шарофатидан. Умид билан ўсаётган дилбандларимиз қалбига мана шу ҳақиқатни сингдирмоқ энг улуғ ниятларимизнинг мустаҳкам маънавий асосини яратмоқдир.

Мухтарама УЛУҒ.

ЖОНИМСАН, ЎЗБЕКИСТОНИМ

Вужудимга асли қон бўлиб кирган,
Юрагимга мисли жон бўлиб кирган.
Ҳаётимга ёруғ тонг бўлиб кирган,
Бахтиёрлигимсан, Ўзбекистоним.

Озоддирсан, атрофингда қафас йўқ,
Ҳаводирсан, сенсиз менга нафас йўқ,
То тирикман, ўзга юртга ҳавас йўқ,
Жоним, борлиғимсан, Ўзбекистоним.

Гўзалсан, ҳуснингга ҳеч тўйиб бўлмас,
Сендай юртни ҳеч жойдан топиб бўлмас.
Самандарсан, ўтда ҳам ёқиб бўлмас,
Мангуга боримсан, Ўзбекистоним.

Фарзандман, бахтингни ўйлаб ўтаман,
Куйчингман, мадҳингни куйлаб ўтман,
Қучган шонларингни сўйлаб ўтаман,
Шонларга ёрдурсан, Ўзбекистоним.

Туроб НИЁЗ

МУҚАДДАС ТУПРОҚ

Тақдирда неки, бор ҳукми азалдир,
Орзулар кўкига тик учар кўнгил.
Агарчи юлдузлар сенга махталдир,
Ватан тупроғига бошингни қўйгил.

Ҳеч кетгинг келмайди сохир оламдан,
Эзгулик саҳфига калима ўйгил.
Агарчи мумтозсан бани одамга,
Ватан тупроғига бошингни қўйгил.

Ким айтар муъжиза эмас бу ҳаёт?!
Ҳар тонгни ғойибдан муждага йўйгил.
Агарчи шон-шуҳрат бўлганда қанот,
Ватан тупроғига бошингни қўйгил.

Беармон гулласин умринг дарахти,
Сўнгги япроқнинг ҳам камолин кўргил.
Бир азиз умрнинг офтобдек бахти —
Ватан тупроғига бошингни қўйгил.

Муҳтарама УЛУҒОВА.

МУСТАҚИЛЛИГИМИЗ

ЮЛДУЗЛИ ТОНГ, САҲАРЛАРИ БОР

Озод Ўзбекистонимизнинг
Гузал қишлоқ, шаҳарлари бор.
Куркам, мовий осмонимизнинг
Юлдузли тонг, саҳарлари бор.

Қуёш бир бор кўрмаса агар,
Само йиғлаб кўз ёш қилади.
Тун пардасин қоплаган маҳал,
Ой, юлдузлар сирдош булади.

Эрта тонгда меҳнат байрами,
Бошланади бунда ҳар доим.
Бундай озод, мустақил дамни.
Берганингга шукр, илоҳим.

Моҳигул СУВОНОВА.
Навоий вилояти

ШУКРОНАЛИК БАЙРОҒИ

Ғафлат ичра тошдай ётган миллатнинг,
Тарих гувоҳ толеида йўқ иқбол.
Узлигига етган ўзбек миллатнинг,
Белидаги белбоғисан-Истиқлол,

Кўҳна Ватан гоҳо қолиб таловда,
Тақдири ҳал бўлиб ёғий, яловда.
Муқаннага паноҳ булган оловда,
Қолиб кетган яроғисан-Истиқлол.

Сен Афғонда шаҳид кетган ўғлоннинг,
Тишламисан турда илинган нонинг,
Усмон Носир, Абдулҳамид Чўлпоннинг,
Ичолмаган булоғисан-Истиқлол.

Инсон қадри арзон булди неча йил,
Гулдай сўлиб хазон булди неча йил
Уз қадрини тиклаб олган танти эл,
Қадр-қиммат пештоқисан-Истиқлол.

Сен туфайли кўксим осмон, кунглим шод,
Бахт бормикан, бундай бахтдан ҳам зиёд,
Она юртим-Ўзбекистон ҳур, обод.
Шукроналик байроғисан-Истиқлол.

Жаҳонгир Фозил
Фарғона вилояти, Боғдод тумани

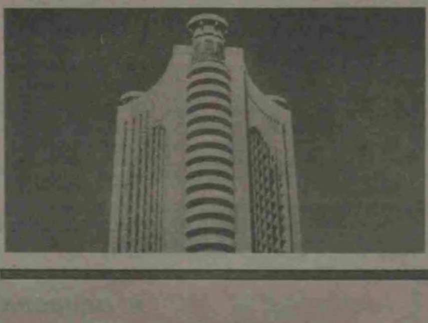

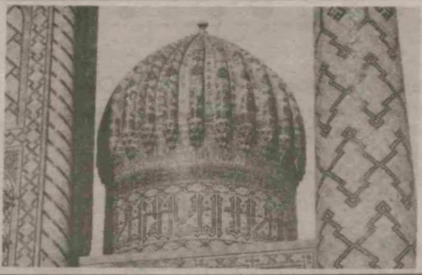
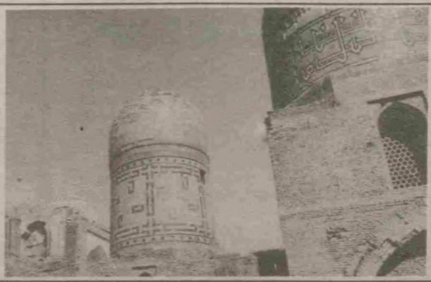
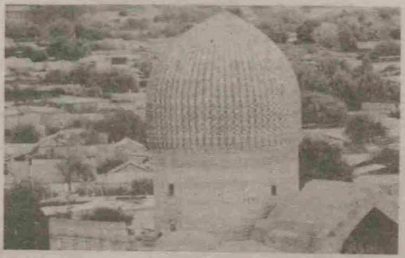

ГАЗЕТХОНЛАРИМИЗ ИЖОДИДАН

ВАТАНИМ

Ватаним, қутлайман, қутлуғ ёшингни,
Курашларда мағрур тутган бошингни.
Булутлар тўсмагай ҳеч қуёшингни,
Навқирон ёшига тўлган Ватаним.

Дарёларинг сувин зилол дейинми,
«Оқ олтин» кўксингда ҳилол дейинми?
Қизларингни ширин висол дейинми,
Қучоғида гуллар ўсган Ватаним.

Нақадар юксакдир Айқар тоғларинг,
Кўзни мафтун қилар мева боғларинг,
Тупроғингдан ёвни қувган чоғларинг
Юксакка кўксини чўзган Ватаним.

Истиқлол деб олға қадам ташладик,
Иқболим порлади, яйради таним.
Мақсадлар зўр-улуғ йўлни бошладик,
Мустақиллик йўлидир бу — Ватаним.

Саломат БЕКЧОНОВА,
Хоразм, Қушкўпир тумани

БАХТИМИЗ ТАХТИМИЗДИР

ГАЗЕТХОНЛАРИМИЗ ИЖОДИДАН

ТЎЙИНГГА КЕЛДИК, ҚУТЛАБ ДЎСТУ ЁР

Юз йиллаб топталган, таланган ўлкам,
Мустамлака бўлиб яланган ўлкам.
Халқи саводсиз, деб аталган ўлкам,
Бугун жаҳон сари боролган ўлкам.
Жон Ўзбекистон, Мустақил диёр,
Тўйингга келдик, қутлаб дўсту ёр.

Дарёлар чайқалиб, тўлиб оққанда,
Қушларинг парвоз-ла қанот қоққанда,
Дунё бугун бизга қиё боққанда,
Кўкракка Мустақил-нишон таққанда,
Жон Ўзбекистон, Мустақил диёр,
Тўйингга келдик, қутлаб дўсту ёр.

Аллоҳнинг раҳмати ёғилган кунда,
Боболарим руҳи шод бўлган кунда,
Хўжа Аҳмад сўзи ёд бўлган кунда,
Ватаним қайтадан туғилган кунда,
Жон Ўзбекистон, Мустақил диёр,
Тўйингга келдик, қутлаб дўсту ёр.

Қадимда ном олган эй, аҳли Турон,
Сени қутламоқда бугун кенг жаҳон,
Жоним фидо, дейди ватандош ўғлон,
Бекмурод қалбида жўш урар туғён,
Жон Ўзбекистон, Мустақил диёр,
Тўйингга келдик, қутлаб дўсту-ёр.

Бекмурод ДАВЛЕТОВ,
II-гуруҳ ногирони.
Қорақалпоғистон,
Беруний тумани.

САККИЗИНЧИ МЎЪЖИЗА...

Дейдиларки, дунёда еттита муъжиза мавжуд эмиш.

Сиз улар хакида уқиган, эшитган чиқарсиз: Хеопс эҳроми, Бобил деворлари, Зевс хайкали, Диана ибодатхонаси, Мавзол мақбараси, Родос ҳайкали, Форос маёғи. .

Назаримда, Истиқлол ана шу мўъжизалар ичра мўъжизага, янаям аниқроғи инсоният тарихидаги энг хайратли, энг азал ва энг гузал мўъжизага ухшаб кетади.

Негаки, барча бошқа муъжизалар айнан ана шу САККИЗИНЧИ МЎЪЖИЗА бағрида туғилади.

Негаки, бани одамзот дунё пайдо бўлган, ер юзида ҳаёт бошланган даврдан бери айнан ана шу Муъжизага талпиниб, интилиб яшаган.

Зеро, унинг бағрида одам боласи бир умр орзу қилган Ҳуррият, Эрк, Тинчлик, Фаровонлик бор. Буларсиз эса тулақонли ҳаётни тасаввурга ҳам сиғдириб булмайди.

Тўғри-да, ҳаммаёқ тукинсочин булиб ётсаю, тинчлик-осойишталик булмаса! Асли да-ку, тинчлик хукм сурмаган ерда ҳеч качон фароғатчилик бўлишининг ўзи мумкин эмас! Биз бу кун шоҳид булиб турган теварак-атрофимиздаги манзаралар — ана шундай ажиб ва мураккаб жараён маҳсули.

Не бахтки, бундан роппа-роса 7 йил аввал туғилган болакайлар ва қизалоқлар эндиликда мустабид тузум, Шуро ҳукумати, тенгсизлик ва ҳақсизлик сингари нарсаларни фақат китобларда уқийдилар, ҳужжатли фильмлар орқали томоша қиладилар.

Биз кўриб, гувоҳ бўлиб турғанимиз — ИСТИҚЛОЛ афсона ё эртак эмас, бу — саккизта харфдан иборат сўз бағрида

Инсонийлик,
Саодат,
Тинчлик,
Истиқбол,
Қудрат,
Лаёқат,
Озодлик ва
Лаззат ўз ифодасини топган.

Халқимизнинг узига хос, ажойиб удумлари кўп. Жумладан туй ҳаракати туй бошланмасидан олдинроқ бошланади. Бахтли онларини кутаётган хонадон теварагида тўй нафаси аввалроқ сезилиб, кузга ташланиб қолади.

Бу сафар ҳам шундай булди.

Қайси куни Эски шахар оралаб утиб келаётсам бешикчи Уста Комил ўз дукончасини хафсала билан буяпти.

«Ҳорманг, ака!», — десам, «Байрам яқинлашиб қолди, туй туйдек булсинда, жиян», дея жилмайиб қуйди.

Учинчи синфда уқийдиган уғилчам булса-ку, байрам куни қайси боғ, қайси хиёбону-қайси майдонга боришимизни ҳозирдан «режалаштириб» юрибди.

Тушликка яқин кўчага чиқдим. Қарасам, ола-чалпак жомакор кийиб олган шаҳар ободончилик бошқармасининг хизматчилари идорамиз рупарасидаги ут-ўланларни, дов-дарахтларни «кузаклаб», тартибга солишаяпти. «Бу ерда ҳам байрам тараддуди», — дедим ичимда.

Кечки пайт ишдан қайтаётсам, «Болалар боғчаси» тарафдан болакайларнинг жўр бўлиб шеър уқиётганлари қулоққа чалинди:

Обод улкам,
Озод ўлкам,
Ўзбекистон,
Узбекистон!

Кўриниб турибди, бу ерда ҳам тайёргарлик авжида

Шу йил кўклам кунларининг бирида мактаб уқувчиларининг «Истиқлол нима?» деган мавзудаги иншоларини ўқирканман, улар орасидан биттаси айниқса, яхши таассурот қолдирди

«Акамнинг айтишларича, «Ўзбекистон эндиликда Мустақил бўлибди. Бундан кейин хамма нарса узимизники экан. Ер ҳам, Осмон ҳам, Пахтаю-Бугдой ҳам .»

«Илгари булар узимизники эмасмиди?», — деб сурасам, «Юқори синфга утганингда билиб оласан», — дедилар. Эҳ, тезроқ катта булсам эди», — деб ёзган эди уша уқувчи

Муаллима аёл ҳижолатомуз кулимсираб, «Ёзганларини қаранг! Бунақа саволларни ўртага қуйиш, уларга жавоб излаш хали болаларга эрталик қилмасмикан», деганди Мен эса «Йуқ, бу уқувчиларнинг болалиги бизнинг болалигимиздан анчайин фарқ қилади Қуяверинг, савол берсинлар, жавоб топишга уринсинлар, изланаверсинлар Замон талаби ўзи шундай Чунки, улар «XXI- аср одамлари» буладилар», — дегандим

Туғри-да, Мустақилликка эришганига эндигина 7 йил тўлаётган ва ана шу ўтган қисқа муддат ичида ҳам ижтимоий, хам иқтисодий соҳаларда жаҳон ҳамжамияти билан бўйлашаётган, ҳаётнинг барча жабхаларида улкан муваффақиятларни қўлга киритаётган ҳуқуқий-демократик давлатнинг эртанги фукаролари бошқача бўлиши ҳам мумкин эмас!

Чунончи, Мустақил Республикамизнинг ўзи ҳам XXI -аср остонасида турган, узининг зукколиги ва тиришқоқлиги, механатсеварлиги ва тийраклиги билан жумлаи-жаҳонни лол қолдираётган 7 ёшлик алломани ёдга солади.

Назаримда, шунинг ўзиёқ муъжизага ўхшаб кетади. Муъжизалар ичра-яна бир муъжизага! Шундай эмасми?!..

Эркин УСМОНОВ,
Ўзбекистон Ёзувчилар Уюшмасининг аъзоси.

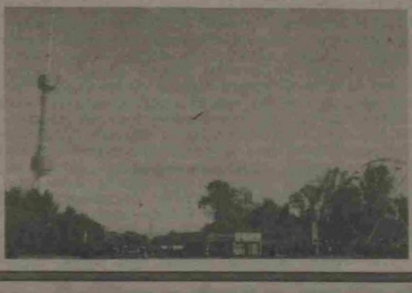
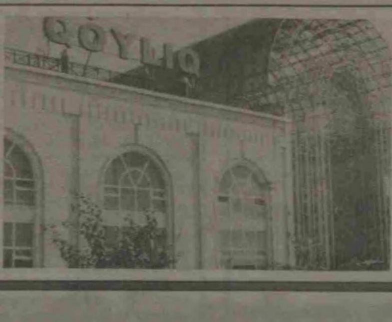
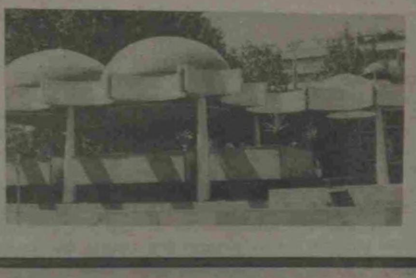

Кел азизим, бир нафас дам ол
Наманган боғида
Сув сўраб борсанг, берурлар бол —

НАМАНГАН БОҒИДА...

Гузал Наманганнинг Бобур номли маданият ва истироҳат боғида 38-анъанавий «Гул байрами» бўлди.

Гуллар шаҳри — Наманган халқининг севимли байрамига айланган Гул сайли, бу йил қутлуғ кун олдидан, ўзгача бир руҳ, кўтаринка кайфиятда ўтди.

Рамзий дарвоза очилгандан сунг, «Кимнинг ғули чиройли?» гулчи ва гул ошиқларининг баҳс-мунозаралари бошланиб кетди. Санъат усталари, эстрада гуруҳлари, бадиий ҳаваскорлик жамоалари ҳамда А. Навоий номли вилоят театр санъаткорларининг катта концерти байрамда гул ва булбул бир бутунлигини ясади. Шунингдек, дорбозлик ўйинлари, катта кураш ва спортнинг бошқа турлари буйича беллашувлар уюштирилди.

Байрамга ҳар бир ташкилот, муассаса ўз улуши билан қатнашди. Йиғилганлар «Гул байрами» муносабати билан ёзилган дастурхонга таклиф этилди.

Болалар майдонида эса бахтли болалар учун аттракцион ўйинлар бўлди, «келажак бизники» дасталари ҳамда музқаймоқчи акалари хизматда кўрсатишди. «Ҳамиша хизматингдамиз» байрам савдо растаси ҳам йиғилганларни мамнун қилди.

Д. ТУРҒУНОВА

ЧАМАН ИЧРА

Фарғона вилояти Қўқон шаҳар ҳокими ўринбосари, хотин-қизлар қўмитасининг раиси Замирахон Абдуллаева билан мулоқот.

— Буюк арафа олдидаги ўйларингизни билсак деймиз...

— Халқимизнинг ажаб тўйлари, анъаналари кўп. Уларнинг сараси мустақиллик куни-туйидир. Бу улуғ кун бахш этаётган бахту саодатни ҳар бир аёл-она дилдан ҳис этаяпти, назаримда. Жондан ширин фарзандим олисда билимини ошираяпти. Жажжи неварамнинг «инга-инга»си оиламга олам қувонч бахш этаяпти. Оилам тинч. Буларнинг қадридан баландроқ яна нима бор дунёда?

— Юртпарвар инсонлар орасидан кимни алоҳида таъкидлашни истардингиз?

— Агар жоиз бўлса, шаҳримиздаги 10-мактаб ўқитувчиси, «Ўзбекистон қаҳрамони» Манзурахон Мадалиева. «Соғлом авлод учун» ордени соҳиби Ҳавохон Абдуллаеваларни ифтиҳор билан тилга оламан.

— Юрт бахти нимада?

— Юртимнинг бахтини ибратли оилаларнинг куплигида кўраман. Шаҳримизда мавжуд 61 та маҳаллалаги «Бахтли оила» ғолиблари «Қўқоннинг диловар оқшомлари» якунловчи босқичида қатнашдилар. Энг кекса 113 ёшли, 16 нафар 100 ёшли нуронийларимизга, 19 нафар етти ёшли фарзандларимизга совғалар топширилди.

Суҳбатдош Мухтор СУЛАЙМОНОВ

БИЗ ҚАНДАЙ ОТА-ОНАМИЗ?

Болаларимизга қандай тарбия бераяпмиз? Тарбиячи ўрнида ҳар доим ўз вазифамизни тўғри бажаряпмизми? Бола тарбияси ҳақида ўйлаб курдикми? Қуйидаги саволларга «ҳа», «баъзан», «йўқ» деб жавоб бериш билан ўзингизни қандай ота-она эканлигингизни текшириб куришингиз мумкин.

1. Радио, телевизордаги болалар тарбиясига бағишланган курсатувларни берилиб кўрасизми?

2. Болангиз шухлик қилди. Шу вақтда сиз ундаги камчиликни ўзингиз берган тарбияга боғлиқ, деб ўйлайсизми?

3. Бола тарбияси ҳақидаги фикрларингиз хотинингиз бераётган тарбия билан мос келадими?

4. Агар болангиз сизга ёрдам бермоқчи булса, унинг ёрдами туфайли ишингиз кечикиб ёки тухтаб қолаётган бўлса, сиз унинг ёрдамини қабул қиласизми?

5. Жуда зарур бўлгандагина болангизга буйруқ бериб, гапингизга қулоқ солиб ишлашини хоҳлайсизми?

6. Тарбияни педагогиканинг энг керакли жараёнларидан деб ҳисоблайсизми?

7. Болангиз билан юрган ўртоқлари унга таъсир курсатадими?

8. Жисмоний чиниқтириш ва спорт ўйинларини тарбияда болага фойдали деб ҳисоблайсизми?

9. Болангизга буйруқ бермасдан илтимос билан, ширин сўз билан иш топширасизми?

10. Болангизни машмашаларидан қутилиш учун «менинг вақтим йўқ», ёки «тўхтаб тур, мен ишимни бажариб олай», деб айтиш сизга яхши натижа берадими?

Берилган жавобларга «Ҳа» — 2 балл, «Баъзан» — 1 балл, «Йўқ» — 0 балл.

Натижа:

6 баллдан кам бўлса: бола тарбияси тўғрисида кам биласиз, аммо тарбияни яхшилаш учун шу ҳақдаги адабиётларни ўқиб, ҳаммасини аввалидан бошласангиз булади.

7 баллдан 14 балгача: бола тарбиясида катта хатога йўл қўймайсиз. Баъзи масалаларда камчиликларингиз бор.

15 баллдан юқори: болангизни яхши тарбия қилаяпсиз, лекин бундан ҳам яхшироқ тарбия беришингиз мумкин.

Баҳриддин ТУРҒУНОВ

МЕҲНАТИМИЗ РОҲАТИНИ КУРАЯПМИЗ

Бизнинг «Беминнат хизмат» фирмаси мустақилликнинг дастлабки кунларидан фаолият кўрсатиб келмоқда. Айниқса 170 дан зиёд якка тартибдаги ва 30 га яқин хонадонлардаги чеварларимизнинг фаровон ҳаёти гузаллашиб бормоқда. Чевар қизларимиз томонидан тикилган либослар халқимизга маъқул келаётганидан беҳад қувонамиз. Фарғона вилояти республикамизда ўтказилаётган «Тадбиркор аёл» кўрик-танловларида қатнашиб, бир неча бор совриндор бўлдим.

Раънохон ҲАМИДОВА
Учкуприк туман
«Беминнат хизмат»
фирмасининг директори

Табриклаймиз!

Азиз қизимиз ЮЛДУЗХОН!

Сени туғилган кунинг-18 ёшинг билан чин дилдан табриклаймиз. Сенга узоқ умр, сиҳат-саломатлик ҳамда Равшанжон билан бахтли булишингни тилаб,

ота-онанг, синглинг Орзухон, укаларинг — Муроджон ва Таваккалжон.

Ҳурматли ҳамкасбимиз Қобил Муҳаммедов!

Сизни қутлуғ 60 ёшингиз билан табриклаймиз! Оилангизга бош булиб, фарзандларингизнинг роҳатини кўриб юраверинг.

Республика «Матбуот тарқатиш уюшмаси» жамоаси.

Ҳурматли аяжонимиз Инобатхон РАҲИМОВА!

Хонадонимиз бекаси, фарзандлар ва набираларимизнинг суюклиси Инобатхон ая! 29 август-таваллуд айёмингиз билан қутлаймиз. Сизга узоқ умр, саломатлик тилаймиз.

Умр йўлдошингиз, фарзандларингиз, набираларингиз

Қизимиз СУЗАНАХОН!

Туғилган кунинг ҳамда юридик коллежининг талабаси булишинг билан табриклаймиз.

Аянг Жамила, отанг Олимжон

Меҳрибон дадажонимиз Ҳасанжон МУҲИДДИНОВ!

Сизни туғилган кунингиз билан чин юракдан қутлаймиз. Бахтимизга узоқ умр куринг, бахт-саодатли бўлинг

Оила аъзоларингиз номидан — Оминахон, Насибахон, Алижон, Ҳуршида, Мадинахон, Дилафруз, куёвингиз Мухтор Бек

Азиз фарзандимиз Камолахон!

Сени 5 ёшга тўлган кунинг билан табриклаймиз! Сенга узоқ умр, сиҳат-саломатлик, яхшиликлар тилаймиз.

Бобонг Каримжон, бувинг Бойбича онанг Мунаввар

Ибн Сино сабоқлари

ГУЛСАПСАР ИЛДИЗИ

• Ҳаворанг гулсапсарнинг йўғон илдизидир. Гулсапсар кўп танали ўтлардандир. Учидан турли рангда: оқ, сариқ, ҳаворанг ва гунафша гуллар чиқаради. Бунинг илдизлари тугун-тугун, япроқлари юпқадир. Ҳидлаганда ёмон ҳид бермайди, тилни ачитади ва кучли аксиртиради. Шираси асал суви билан ишлатилса қуюқ балғамни эритади, тозалайди ва чиқаради. Сепкил ва нуқтали қонталашларни кеткизади. Қайнатмаси қаттиқликларни, ғализ шишларни, сутли тошмаларни юмшатади.

• Чирикли яраларга фойда қилади: майдаланган оқма тешикларда эт битиради ва суякнинг устида эт ундиради. Сирка билан ичилса ёки шаробга қўшиб ичилса, тириштириш ва мушакларнинг йиртилишида фойда қилади.

• Бунинг қайнатмаси билан оғизни чайиш тиш оғриқларини қолдиради.

• Сирка билан қўшилса, қулоқ ғувиллашини босади. Ёғи бурун тешикларининг ҳидини кеткизади. Қайтанмаси ҳам шундай. Уйқуда қичқириш касалида фойда қилади.

• Биқин оғриқларни босади. Йўталда, нафас олиш қийинлашганда ва томоқ оғриганда фойда қилади. Кўкракда қамалиб қолган, чиқарилиши қийин бўлган чиқиндиларни ҳайдайди. Кўкрак касалликларида шинни билан ичилади.

• Гулсапсарнинг илдизини сирка билан ичилса жигар ва талоқнинг совуқдан бўлган оғриқларини босади, суртиш ҳам фойдали. Ичнинг бураб оғришини йўқ қилади. Ёғи эт увушиб титрашини йўқ қилади. Сирка билан ичилса ҳамма заҳарларга қарши фойда қилади.

С. АҲМЕДОВ тайёрлади

ТУШЛАР ТАЪБИРНОМАСИ

Қичқириб уйғонсам...

Пойтахтимизнинг Самарқанд дарвозаси даҳасида истиқомат қилувчи Шарипа холам билан гаплашиб ўтирганимизда, ёнимизга бир чойнак чой қуйиб кетган неваралари Мансуржон ҳақида сўзлай кетдилар:

— Бу набирам яқинда 18 ёшга тулиб, олийгоҳлардан бирига ўқишга кирди. Бундан ўн беш йил муқаддам хали уч ёшга ҳам тўлмаган пайтида, бир туш курдим. Тушимда, эски ховлимиз атрофидан оқиб утадиган катта ариқдаги сувга шу набирам тушиб кетган экан. У ариққа катта ёшдаги одамлар ҳам тушиб кетса, омон қолиши қийин, чунки ўша ариқдаги сув ҳайқириб оқар эди. Сув устида қалқиб кетаётган набирамни қутқариш учун овозим борича атрофдагиларни ёрдамга чақираман-у, овозимни ўзимдан бўлак ҳеч ким эшитмади. Сувнинг ўрама жойига келганда овозим борича қичқириб уйғониб кетдим.

Кун бўйи уйга кирсам ҳам, ташқарига чиқсам ҳам ховлида сўрғични оғзидан қўймайдиган неварам Мансуржонни кузатиб юравердим. Неварамни кўрган сайин тушим кўз ўнгимдан кино лентасидек утаверди.

Ўша куни қизим Саида мендан хабар олгани келган эди. Пешиндан кейин ховлига чиққан Саида, бир нима чаққандай, йиғи аралаш додлаб юборди. Отилиб ховлига чиққанимизда, набирам Мансуржон ховузимизга тушиб кетиб, чўкаётган экан. Унинг бош кийимини қизим кўриб қолган экан. Ёрдамга чиққан қушнилардан бири ховузга тушиб неварамни олиб чиқди-да, оёғини осмонга қилиб силкитди. Сўрғични маҳкам тишлаб олган набирам ўша ҳолатда ҳам сўрғичини сўришни канда қилмас эди.

Мен ушанда, атрофдаги йиғилганларга кечаси кўрган тушимни айтиб бердим. Қизим Саида эса, шу бугун тусатдан мени куриш учун келганини сўзлар эди. Баъзан тушда кўрганлар мана шундай ҳаётда ҳам бўлиб туриши мумкинлигига ўшанда ишонган эдим, — дедилар холам.

С.МУРОДОВ

РУҲИНГГА МАДАД СЎРА, ТОМИРИНГГА ЎТ!

(«Муҳаббатнинг адабгоҳи» туркумидан)

Тупроқ тўпиқни куйдирадиган, қўлларга шамсия-ю сояда ҳам елпиғич олишга мажбур қиладиган асад кириб келди. Унинг ҳарорати боғ-роғдагиларни, полиздагиларни шошираяпти. Ажаб, бу шошқалоқлик, назаримда кишилар қалбига ҳам ўтгандек. Балоғат ёшига етган Фарзандди бор киши тўй кўршига ошиқаётгандек кўринади. Қайси кўчага кирманг — ҳар оқшом қатор тўйлар устидан чиқасиз. Фалончиникида тўй, фисмадончиникида тўй...

Эрта-индин бизникида ҳам тўй.

Оналар ўзи шундай яратилганмикин ёки ҳаётнинг иссиқ-совуғини куп курдими, ишқилиб, тўй тантаналарига тайёргарликнинг минг ғавғоси бошимда-ю, менинг бўлса кўз ўнгимга Сиз — эшигимдан кириб келаётган кенжа келиним келаверасиз.

Илоҳим қадамингиз қутлуғ бўлсин, келин болам!

Илоҳим, бундан кейин айтар сузим, кўрар кўзим, дилимдаги армоним, юрмаган йўлларим рўёси — сиз эканлигингизни англаш ва шундан-да севиниш туйғусини Яратгувчи сиздан дариғ тутмаган бўлсин!

Ажабо, қалбда енгил титроқ билан ўйлайман: қандай буларкин бу биринчи қадамингиз? Истагингиз не? Орзуларингиз не? Қалбингизни не туйғулар тўлқинлантирмоқда? Менга — онангизга, келин қилган, қиз чиқарган, қалбининг деворларига не-не тўлқинлар-у туфонлар урилган кишининг сузларига ишонинг, болам: ҳаммаси мана шу қадамингиздан, биринчи тилакларингиздан, биринчи орзуларингиздан, уларнинг нечоғли самимий ва заминли эканидан бошланади.

Халқимизда бир яхши удум бор — никоҳ кечаси келин билан куёв хосхонасига Қуръони Каримни киритишади. Кексаларнинг бири дуо билан Қуръоннинг қалби бўлган суралардан бирини очиб беради, янгалар муқаддас китобнинг шу саҳифасига икковингизнинг бошингизни эгиб, яхши тилаклар қилиш кераклигига, бугун қилинган тилаклар албатта ижобат булишига ишора қилишади. Айтишларича, никоҳ кечаси келин билан нимани тиласа, амалга ошармиш. Илоҳим шундай бўлсин! Ғоят ҳаяжонли дақиқалар.

Халқ орасида шошиб қолган келин-куёвларнинг Муқаддас китобга тикилганча ломмим деяолмагани ёки аксинча, Лайлатул-қадр кечаси осмондан учиб кетаётган оловли қушни кўргани заҳоти ухлаб ётган эрини маҳкам ушлаб уни тиллога айлантириб қуйган аёлдек фақат бойлик ва давлат сўраганлар ҳақида турли-туман афсоналар юради. Бежиз эмас бу — сабаби шошиб қолиш, ёки ҳаяжонда бир ўзанга тушиб олиш қийин. Келин-куёвнинг руҳиятига қаттиқ таъсир қиладиган ғоят ҳаяжонли дамлардир бу. Таъбир жоиз бўлса, худди Каъба тавофидек дилларни поклайдиган, қалбларни эритадиган дамлардир бу!

Икковингиз бошингизни ёнма-ён энгаштириб, Қуръони Каримнинг очиқ саҳифаларидаги сеҳрли сатрларга қараб, энг эзгу тилакларни бирга-бирга илтижо қилинглар. Ахир, бугун Сизларнинг тангридан сўрайдиганингиз кўп!

Сўранг: Илоҳим осмон никоҳи икковингизнинг бошингизни доимийга қовуштирган, қалбингизни мангуга пайвандлаган бўлсин!

Сўранг: Илоҳим нафасларингиз, ҳаёт йўлингиз ҳозирги юрагингиз уришидек ҳамоҳанг, бир-бирига акс-садоли бўлсин!

Сўранг: Яратгувчи табиатнинг ҳар япроғидан қувват, яшноқлигидан куч олиб туришдан Сизни бенасиб қилмасин!

Сўранг: Етти мучаси саломат, чеҳраси имони бутлугидан фариштали уғил-қизларга ота-она булишлик бахтидан буюрсин, авлодлар замирини бақувват зурёдлар билан улашишдек муқаддас бурч адосидан бенасиб қилмасин!

Сўранг: Яратгувчи авлоду аждодларимиз руҳидан руҳингизга мадад, томирингизга беназир меросдан ўт бериб туришдан бенасиб қилмасин! Токи шу мадад, шу утни зуррёдингиз орқали келажакка етказинг.

Сўранг: Ҳар қадамингиз сафар, ҳам қадам-синов эканини, ҳар кўрганингиз катта сабоғу, ҳар луқмангиз катта мукофот эканини англаб туриш туйғусидан бенасиб қилмасин!..

Сўранг: Парвардигор Сизни бир марта кўргандан тегишлича хулоса чиқариб, эшитгандан керакли сабоқни олишдан бенасиб қилмасин.

Идрок қилсангиз, сиз бугун уғлим билан остонасида турган катта ҳаётнинг сабоқларини ҳаётнинг ўзи, табиатнинг ўзи моҳир муаллим мисол кузларинигиз орқали қалбингизга жо қилиб қўяди.

Оила деб аталмиш муқаддас юртнинг соҳибаси бўлдингиз бугун. Босиб ўтган йўлларим, қалбимдан кечган тўлқинлар сизнингда олдингизда турибди. Унинг айрим зарбаларидан сизни асраб қолиш туйғуси булса керак устун келиб табиатнинг ўзидан олган илк сабоқларимнинг бирини, бир умр менинг руҳимга мадад, томиримга ўт бериб келаётган манзарани эслаб ўтишни тақазо қилмоқда...

Бир вақтлар Қора денгиз буйидаги инсон қули билан яратилган боғи эрамда бағоят чиройли дарахтга кузим тушганди. Номини... «Бехаё», дейишди. Халқ орасида уни «Курортчи аёл» деб ҳам аташаркан.

Ажаб...Дарахт гўё чиройини кўз-куз қилмоқчи бўлгандек, вақт-вақти билан пўст ташларкан, денгизда чўмилаверив бадани қизариб кетган аёлдек яланғоч қоларкан.

Ғалати номини эшитиши биланоқ, ўтган-кетганлар қизиқишиб қарашаётганига, сермаъно кулишаётганига, айримлар қўлини теккизишга, силаб-сийпалашга, базида ҳатто осон кучадиган пўстини шилиб кетишга ҳам журъат қилишаётганига эътибор бердим.

Шу боғда яна бир дарахт бор. Бошини эгиб, маъсумгина, худди бизнинг мажнунтолдек бирам латофатли турибди. Неча минг йил умр кўрган, деб айтишди. Лекин ҳеч ким унга яқинлашмайди, минг йиллик бу муқаддас дарахтнинг битта дона игнали баргинида юлиб олишга журъат қилмайди.

Кузим шу икки дарахтда-ю, олган қалб сабоғим қуйидагича бўлди, келин болам: Оиланинг қанча кўп чанги чиқса, шунча кўп кулги бўлади. Бир марта оғизга тушиб, сирини ошкор қилиб қўйганлар ҳақида кўплар гапираверади. Шу масалани муҳокама қилишга лойиқлар ҳам, шунга маънан ҳаққи йўқлар ҳам, ғийбатини қилаверишади. Ўша оиланинг бояги «Бехаё» дарахтига ўхшаб пўстини шилишаверади.

Оилани муқаддас билиб, сир олдирмаганларга эса бояги минг йиллик игнабаргли маъсум дарахтга булгани каби ҳурмат билан қарашади. тил теккизиш у ёқда турсин, бирон игнасини юлишга ҳам андиша қилишади. шунинг ўзи билан унинг умрига умр қўшишади. Менга қолса, узатилиш арафасида турган қизларимизга шу дарахтларни курсатиб, таққосини мушоҳада қилиб кўришни таклиф этган булардим. Токи, мушоҳададан кейинги хулосалари руҳларига мададу, томирларига ўт бағишлаб турсин.

Сўранг: Хаё-ю иффат Аллоҳ сизга бисёр берган бўлсин!

Шундай. Келин болам, бу муқаддас оқшом сўрайдиганингизни сўранг, илоҳим мустажо бўлсин!

ШУКРИЯБОНУ

Маҳалланг — таянчинг

ҲАР ОИЛА БАХТЛИ БЎЛСИН!...

Халқимизда «Маҳалланг ота-онанг!» — деган макол бекорга айтилмаган. Ҳар бир оилалардаги муаммолар, ташвишу қувончли кунлар азалдан маҳалла аҳли билан баҳам кўрилган.

Республикамиз маҳаллаларида қилинаётган ишлар ва янги узгаришлар ҳақида Республика «Маҳалла» жамғармасининг раиси муовини Йўлчиева Гулнора Деҳқоновна билан суҳбатлашдик.

— Гулнора Деҳқоновна, оила паспорти деган гап шу кунларда кўпчиликни қизиқтираяпти. Шу ҳақда...

— Кўпчиликнинг муаммосини ҳал қилиш маҳалла оқсоқолларининг зиммасида бўлиши табиий. Буни барча тушунади. Бу аслида бизга қадимдан қолган одат. Илгари маҳаллардаги ҳар бир оила ҳақидаги маълумот даҳа қозикалонида сақланган. Унда маҳаллада яшаётган ҳар бир одамнинг насл-насаби, келиб чиқиши шажараси ҳақида тўлиқ ёзилган. Оила паспортини худди шунга қиёсдаш мумкин, назаримда.

— Муҳтож оилалар маҳалланинг ўзида иш билан таъминланади, деган гаплар бор...

— Халқимизда «ишлагиси келган имкон қидиради», — деган гап бор. Баъзи ишбилармон оқсоқолларимиз кам таъминланган маҳалладошларига ёрдам бериш учун ҳар томонлама имкон қидиришаяпти. Кичик корхоналар очишиб, тадбиркорликни йўлга қўйишиб, ҳатто айримлари ўз ҳисобларини ҳам очишган. Бундайлар иш билан таъминланибгина қолмай, боқимандаликдан қутулишади.

— Инсон ҳуқуқлари ҳақида кўп гапирамиз, бу борадаги ишлар қандай?

— Ҳар бир инсон аввало ўзининг ҳуқуқини яхши билиши шарт. Ваҳоланки, ҳали кўпчиликнинг ҳуқуқий билимлари етарли эмас. Бундан ташқари яна бир савоб ишга қўл урган хонадонлар ҳақида ҳам гапириб утишни истардим. Қизларимизни мустақил ҳаётга тайёрлаш, оилавий билимларини оширишда маҳаллага суянамиз. Баъзи маҳалладаги хонадонлар қизларга бепул бичиш-тикиш, қандолат маҳсулотларини пишириш, уй тутиш сирларини ўргатишади.

— «Оила» илмий-амалий Маркази билан ҳамкорлик ишларингиз хусусида нима дейсиз?

— «Оила» илмий-амалий Марказининг очилиши айни муддао бўлди. Марказ мутахассислари томонидан Республика ҳудудидаги турли оилаларнинг демографик ҳуқуқий томонларини ўрганилиши ижобий самаралар беради. Муҳими шундаки, бор диққатимиз оила, маҳаллалардаги жиноятларнинг олдини олишга қаратилган. Элу юртимиз тинч бўлса, маҳаллаларимиз обод ва осойишта бўлса, биз ўз олдимизга қўйилган вазифаларимизни бажардик, деб ўйлаймиз.

Баъзан биргина рўзғор муаммосига дуч келганда ўзини йўқотиб қўядиган, бошига сал ташвиш тушганда тушкунликка бериладиган аёллар бор. Гулнора опадек аёллар эса юрт ташвишини ўйларкан, ўзларининг муаммоларини унутишади. Раҳбарлик лавозимида ишлаётган одамнинг бўш вақти бўлиши қийин, лекин Гулнора опа минг хил ташвишларидан сал ортган вақтини уй-рузгор, ва фарзандларига бағишлайди. Ширин набиралари Нозима, Нигинабону, Нилуфархонларни бағрига босиб, чарчоғини ҳам унутади. Ўғли Алишер, меҳрибон куёви Азизхон, қизи Наргизабонулар она қошидаги чироқларга ўхшайдилар. Улар уз нурлари билан она қалбидаги бекиёс комил фарзанд Дониёрбекдан қолган армонларни фориғ этиш учун парвона булишади.

Гулнора опа эса фароғати йўлида меҳнат қилишдан толмайди. Шундай инсонлар бор экан мустақил Ватанимиз обод булиб гуллаб яшнаши муқаррар.

Б. ШАВКАТЛИ

ЧОРШАНБАДАН-ЧОРШАНБАГАЧА

БАХТИНГИЗ ОЧИЛСИН...

Таҳририятимизга «Оила-515» рақами билан эълон йуллаган қўқонлик Мадинахоннинг бахти очилди. У Тошкент шаҳрига-Мухторбеклар хонадонига келин бўлиб келди. Чоршанба куни қўқонлик келинчагимиз Мадинахон таҳририятимиз ходимлари учун «Келин салом» маросимини ўтказди. Биз Мадинахон ва Мухторбекка бахт тилаймиз.

Шунингдек, «Оила-516» (Тошкентлик, шофёр йигит)га, «Оила-517» (Олий маълумотли, 33-ёшли зиёли, одобли келишган йигит)га турли вилоятлардан қўнғироқлар булиб, мактублар келаяпти. Лекин...Эшитишимизча, улар ҳали уз кўнгилларидаги инсонларни учратишмади, шекилли.

«Оила-514» Ҳалимахон (бекободлик, 42 ёшда, турмушга чиқмаган)га ва Мунисахон (болалар шифокори, ажрашган, икки боласи бор, 37 ёшда) ҳам ўз вафодорларини кутмоқдалар. «Оила-518» (37 ёшдаги Тошкентлик, 2 фарзанди бор, тикувчи, ораста аёл), ўз тақдирдошини кутмоқда.

Ёлғизлик оғир дард. Ҳаётда ўз муносиб жуфтингизни топиб, умрингизнинг ҳар лаҳзасини мазмунли утказинг. Бу борада биз сизнинг хизматингизга тайёрмиз.

Мактубларингизни кутамиз!

ҚУДА ХОЛА

ХОТИНИМНИНГ ТЎЙИГА БОРИБМАН...

Телефон жиринглаб қолди. Дастакни олиб, қулоғимга тутдим:

— Тошкентнинг Шайҳонтовур туманиданман, — деди узини Азизбек деб таништирган йигит. — Ўрта ҳол оиламиз. Отам мен гўдаклигимда қазо қилган эканлар.... 1997 йили эрта баҳорда холам бир қизни таништирди. Уч ой мобайнида синашдик. Онам, икки опам мени имкон даражасида уйлантиришди. Икки ҳафтадан сўнг эса турмушимиз бузилди.

— Билсак буладими, нега?

— Келин қиз чиқмади... Онам хуноб, опамларнинг кўнгли ўксик... Бир куни Қорақамиш мавзесида яшовчи тоғамнинг уйига меҳмон бўлиб бордим. Ўша оқшом уларникида тунаб қолдим. Тоғамнинг ўғли мени дўстининг никоҳ кечасига таклиф этиб қолди. Биз тўйхонага борганимизда базм авжида эди. Куёвнинг қомати келишган, келин ҳам ғоятда сулув эди. гўё икки ҳафта менга хотин бўлган Шаҳнозага ухшарди. Санъаткорлар севги, бахт ҳақида куйлашаркан, мен ҳам кўп қатори рақс тушдим. Шу кезда куёв журасининг табрик сўзи қулоғимга чалинди: «...Комил ва Шаҳнозахонларга бахт тилайман». Мен келиннинг исмини эшитганимда...

— Балки келин бошқа Шаҳнозадир?

— Йўқ, у ўша эди...

— Аниқ ўшами?

— Ҳа менга турмушга чиқиб шаънимга уйланиб ажрашган, деган бир умрлик тамға босиб кетган Шаҳноза эди. Чунки бу оқшомда бизнинг ҳам никоҳ кечамизда қатнашган келиннинг дугоналарини кўрдим. Келиннинг дугонаси Раъно мени таниди. У аҳволимни англадими, бир неча бор менга ачиниб қаради. Имкон булса четга чиқиб, сўзлашиш истагида «кўз» билан ишора қилди.

Раъно билан тўйхона четида анча суҳбатлашдик. Мен ўзимни тутолмай, йиғлаб юборганимни сезмай қолдим. Ҳақиқатдан ҳам келин — ўша Шаҳноза эди. Раъно менга шундай ҳикоя қилди: «Шу оқшомдаги куёв-Рустам Шаҳнозанинг синфдоши, бир-бирларини қаттиқ севишарди. Шаҳноза 10-синфда ўқиётганида уша йигит билан... Аммо йигит Шаҳнозанинг онасига ёқмасди. Қизини сизга беришни маъқул кўрди. Бор гап шу». Дунёда ана шунақа саргузаштлар ҳам юз бераркан, ака. Лекин бўлиб ўтган воқеадан мен азият чекиб қолдим. Онам, қариндошларим ўкиниб қолишди...

— Ҳафа булманг, бахтингизни топиб кетасиз, газетамизга «Оила» эълонини берсангиз, сиз ҳам қизларнинг сарасини чертиб оласиз.

— Раҳмат. «Эл қулоғи эликта», дейишганидек, онаизорим мен учун кимга совчи булиб борса, «ўғлингиз уйланган экан», деган кесатиқ эшитаяпти...

Ҳа, суҳбатдошимнинг дарди, ҳасрати сўнгсиз эди. Буни фақат бошидан утган ҳис этиши мумкин. Биз эса бу борадаги фикрларингизни кутиб қоламиз.

Мухтор БЕК

Келмади

Кеча келгум, деб отам уйдан олиб пул келмади,
Йўлларига сарғайиб кутдим неча кун, келмади.

Лаҳза-лаҳза чиқдиму, чекдим йўлида интизор,
Келди жон оғзимга-ю, лек не қилай ул келмади.

Қорним очди, уйқу қочди, қолмади хамёнда пул,
Кимса бормуким, ҳолим кўрганда кулгу келмади.

Пул исидан ёнима парвона эрди юзта қиз,
Пул иси йўқ бўлди, ҳидсиз гулга булбул келмади.

Толиби содиқ топилмас, берса уч ё тўрт сўм қарз,
Топмадим бир мард пул сўрмоққа маъқул келмади.

Энди, Толиб, уйқу бирла хуррам эт кўнгул уйинг,
Лек қорин оч, найлай, кўзга зарра уйқу келмади.

Рустам ЖАББОРОВ

ҲУР КУНДА ТУҒИЛГАН ҲАСАН-ХУСАНМИЗ

(фахрия)

— Менинг исмим Ҳасандир
— Менинг исмим Хусандир,
— Ҳур кунда туғилди деб,
Ҳамма биздан хурсанддир!

— Еттидадир бизнинг ёш,
Истиқлолга биз тенгдош!
— Ҳомий бизга ҳур диёр,
Қувонч бизга қариндош!

— Ой санаб оворамиз,
— Кун санаб оворамиз!
— Келса тезроқ Биринчи...
— Биз байрамга борамиз!

— Ҳамма ёқ ясан-тусан,
Ҳамма шод, ҳамма хурсанд!
— Туйлар куп юртимизда,
Байрамлар Ҳасан-Хусан!

— Булақолинг, Ҳасанбой,
— Хўш, нима гап, Хусанбой?
— Кетдик, байрам сайлига!
Оламиз тўридан жой!

Тўлан Табассум

Талабанинг изоҳли луғати

МАЪРУЗА — Талаба учун айтилган алла
СТИПЕНДИЯ — Ишламай топиладиган даромад
ЁТОҚХОНА — Исми жисмига мос бўлмаган хона
ПАРТА — Талабалар архиви
СТАРОСТА — Бозор кўрмаган раҳбар
КУТУБХОНА — Ортиқча билимлар сақланадиган жой
СЕССИЯ — Ким учундир топар, ким учундир йўқотар ойи
ЎҚУВ БИЛЕТИ — Ортиқча юк
СЕМИНАР — Сўз эркинлиги
ДИПЛОМ — «Билимдон»лик тамғаси
ШПАРГАЛКА — Энг содиқ дўст
ОШХОНА — Таомлар кўргазмаси

Қачон катта бўламан

ТошДУ янгиликлари

ЯНГИ ЭНЦИКЛОПЕДИЯ

Университетнинг бир гуруҳ талабалари томонидан «Минг бир баҳона» номли энциклопедия яратилди. Ушбу энциклопедияга талабалар учун сув ва ҳаводек зарур бўлган 1001 баҳонага шарҳ ҳамда уларни ўз ўрнида ишлатиш бўйича кимматли маслаҳатлар жамланган булиб, уни тез орада Университет босмахонасида чоп этилиши кутилмоқда.

АНТИҚА ИХТИРО

Иқтидорли талабаларимиздан бири антиқа ручка ихтиро қилди. Ручка ўзидан киши онгига таъсир ўтказувчи биоэнергия тарқатади, шу боис уни қулга олган домла ҳеч қачон талабаларга «ўрта» ва «қониқарсиз» баҳо қўя олмайди. Ушбу ихтиро ёзги сессия вақтида норасмий синовдан муваффақиятли ўтди. Бироқ ихтирочи-талаба нимадандир чўчияпти, шекилли, ўз номининг сир сақланишини илтимос қилмоқда.

ЭЗГУЛИК ЙЎЛИДА

Университет раҳбарияти толиб ва толибаларнинг бирбирларига бўлган муносабатларини яна-да мустаҳкамлаш мақсадида Талабалар шаҳарчасида «Муҳаббат боғи» барпо этиш ҳақида қарор қабул қилди. Раҳбариятнинг таъкидлашича, боғ учун шаҳарчанинг энг сокин ери танланган булиб, шу ернинг ўзига «Бахт уйи» қуриш режалаштирилган.

АЖОЙИБ СОВҒА

Хорижий филология факультетининг ёш олимлари талабалар учун ажойиб совға ҳозирлашди. Улар яратган «Домла-талаба ва талаба-домла сўзлашгичи» талабаларга исталган домла билан тезда тил топишиб олишларига ёрдам беради. Ушбу қулланма кенг китобхонлар оммасига мулжалланган бўлиб, ундан нафақат талабалар, балки домлалар ҳам, абитуриентлар ва уларнинг ота-оналари ҳам бемалол фойдаланишлари мумкин.

ИШОНЧИНГИЗ ЎЛМАСИН

Кутилмаганда ёзги сессия вақтида купчиликка маълум ва машҳур бўлган факультет талабаси билан нуфузли кафедра домласи ўртасида келишмовчилик содир бўлди. Ҳар икки томон ҳам ўзларини ҳақ санаётганликлари боис можарони одилона ҳал қилиш шу кафедранинг мудирига юклатилди. Кафедра мудири бу масалани таътилдан қайтгандан сўнг кўриб чиқишини маълум қилди. Ҳозирча домланинг ҳам, талабанинг ҳам дилида ишнинг адолат билан ҳал этилишига бўлган ишонч туйғуси мавжуд.

ТошДУ Ахборот Агентлиги хабарлари асосида тайёрланди

Оила ва жамият

БОШ МУҲАРРИР: ДИЛБАР САИДОВА

Ҳомий «Матбуот тарқатувчи» акциядорлик жамияти

Муассисларимиз Ўзбекистон Республикаси Хотин-қизлар қўмитаси, Болалар жамғармаси ва «Соғлом авлод учун» Халқаро хайрия жамғармаси

Телефонлар :
Бош муҳаррир - 133-28-20
Котибият - 34-86-91
Эълонлар бўлими - 136-56-52

МАНЗИЛИМИЗ Тошкент- 700000, Амир Темур кўчаси, 1-тор кўча, 2-уй.

Обуна индекси - якка обуначилар учун 176
ташкилотлар учун 177
Рўйхатга олиш № 33
Буюртма Г- 0261
21317 нусхада чоп этилди.
Формати А-3, ҳажми 2 босма табоқ.
Чоршанба кунлари чиқади.
Баҳоси эркин нархда.
Навбатчи Саййид ОЛИМ

Шиоримиз: Оила - жамият фахри

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Манзил Тошкент, Буюк Турон кўчаси, 41- уй.
Босишга топшириш вақти -20.00.
Босишга топширилди - 18.30.